

Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών Εξειδίκευσης του Τμήματος Ελληνικής Φιλολογίας του Δημοκριτείου Πανεπιστημίου Θράκης σε συνεργασία με το ΕΚΕΦΕ Δημόκριτος – Ινστιτούτο Πληροφορικής και Επικοινωνιών με τίτλο: «Εξειδίκευση στις Τ.Π.Ε. και Ειδική Αγωγή – Ψυχοπαιδαγωγική της ένταξης»

ΣΤΑΣΕΙΣ ΚΑΙ ΑΝΤΙΛΗΨΕΙΣ ΤΩΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ ΤΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ ΜΕ ΔΕΠ-Υ

ATTITUDES AND PERCEPTIONS OF KINDERGARDEN AND PRIMARY SCHOOL TEACHERS IN SUPPORTING CHILDREN WITH ADHD

Της

Βαρσάμη Ελένης

Μεταπτυχιακή διατριβή

που υποβάλλεται

στην τριμελή επιτροπή για την απόκτηση του μεταπτυχιακού τίτλου του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών Εξειδίκευσης του Τ.Ε.Φ-Δ.Π.Θ. σε συνεργασία με το Ε.Κ.Ε.Φ.Ε. Δημόκριτος – Ινστιτούτο Πληροφορικής και Επικοινωνιών με τίτλο: «Εξειδίκευση στις Τ.Π.Ε. και Ειδική Αγωγή – Ψυχοπαιδαγωγική της ένταξης»

Εγκεκριμένο από την τριμελή επιτροπή:

1ος Επιβλέπων: Δρ. Αντώνιος Καμπάς, Καθηγητής Τ.Ε.Φ.Α.Α. ,Δ.Π.Θ.

2ος Επιβλέπων: Δρ. Ζωή Καραμπατζάκη, Συνεργαζόμενη Ερευνήτρια,Ι.Π&Τ. ΔΗΜΟΚΡΙΤΟΣ

3ος Επιβλέπων: Δρ. Διονύσιος Λουκέρης, Συνεργαζόμενος Ερευνητής, Ι.Π.&Τ. ΔΗΜΟΚΡΙΤΟΣ

Αθήνα

2018

Abstract

Attention Deficit Hyperactivity Disorder known as ADHD is one of the most usual children disorders, which includes carelessness, impulsivity and hyperactivity (Barkley 1987). Global research estimates that 5.3% of the population whether they are adults or children has ADHD (Polanczyk, de Lima, Horta, Biederman, & Rohde, 2007). The purpose of this study is to investigate the attitudes and perceptions that teachers have in primary schools and kindergartens towards children with ADHD and the support those students are given in the school environment. The research tools that were given, asked about what the teachers know in supporting students with ADHD and whether there are differences in the attitudes and perceptions that teachers have due to their level of education, their years of experience and their age. The study involved 97 teachers and it was conducted in kindergartens and primary schools of the 2nd region of Athens. A questionnaire was used as a research tool which included demographics and questions about the support they give in children with ADHD. A statistical analysis was also used. Throughout the results was clear that teachers know how to support children with ADHD, although their knowledge were limited when comes to the ways of dealing with ADHD in order to reduce its symptoms as possible. Moreover different answers were given because of the different level of education of teachers, their years of experience and their age. In conclusion the need of advisory support was necessary in schools because the attitudes and perceptions teachers hold was the reason why the majority of them neglect to answer on the question asked “what would you do if you had a child with ADHD in your classroom?” (70% of teachers did not answer the question).

Περίληψη

Μια από τις πιο συνήθεις παιδικές διαταραχές, είναι η διαταραχή ελλειμματικής προσοχής και υπερκινητικότητας (ΔΕΠ-Υ), η οποία χαρακτηρίζεται από συνεχή απροσεξία, παρορμητικότητα και υπερδραστηριότητα (Barkley, 1987). Παγκόσμιες αναλύσεις εκτιμούν, πως το 5,3% παιδιών και ενηλίκων έχουν διάγνωση ΔΕΠ-Υ (Polanczyk, De Lima, Biederman and Rohde, 2007). Σκοπός της συγκεκριμένης μελέτης, είναι η διερεύνηση των στάσεων και των αντιλήψεων των εκπαιδευτικών πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης, σχετικά με την υποστήριξη των παιδιών με ΔΕΠ-Υ. Τα ερευνητικά ερωτήματα που τέθηκαν, ήταν τι γνωρίζουν οι εκπαιδευτικοί για την υποστήριξη των παιδιών με ΔΕΠ-Υ και αν διαφοροποιούνται στις στάσεις και στις αντιλήψεις τους ανάλογα με το επίπεδο σπουδών, τα έτη υπηρεσίας και την ηλικία. Στην έρευνα συμμετείχαν 97 εκπαιδευτικοί, οι οποίοι υπηρετούν σε σχολικές μονάδες (Δημοτικά - Νηπιαγωγεία) της Β' Περιφέρειας Αθήνας. Το ερευνητικό εργαλείο που χρησιμοποιήθηκε ήταν ερωτηματολόγιο και οι ερωτήσεις πέραν των δημογραφικών στοιχείων, αφορούσαν κυρίως την υποστήριξη των παιδιών με ΔΕΠ-Υ. Ακολούθησε στατιστική επεξεργασία των δεδομένων. Τα αποτελέσματα έδειξαν, πως οι εκπαιδευτικοί γνωρίζουν πώς να υποστηρίξουν ένα παιδί με ΔΕΠ-Υ. Ωστόσο, οι γνώσεις τους είναι πιο περιορισμένες στους τρόπους μείωσης της διαταραχής. Επιπλέον, βρέθηκαν διαφοροποιήσεις σε κάποιες ερωτήσεις, ανάλογα με το επίπεδο σπουδών, τα έτη υπηρεσίας και την ηλικία των εκπαιδευτικών. Τέλος, φάνηκε η ανάγκη συμβουλευτικής υποστήριξης στο χώρο του σχολείου, καθώς οι στάσεις και οι αντιλήψεις των εκπαιδευτικών στη συγκεκριμένη έρευνα, στάθηκαν οι αιτίες να μην απαντήσει η πλειοψηφία των εκπαιδευτικών στον τρόπο που οι ίδιοι θα χειρίζονταν ένα παιδί με ΔΕΠ-Υ που θα είχαν στην τάξη τους (το 70% των εκπαιδευτικών δεν απάντησαν).

Βιβλιογραφία

Achenbach, T., & Rescorla, L. (2003). *Εγχειρίδιο για τα ερωτηματολόγια και προφίλ σχολικής ηλικίας του ΣΑΕΒΑ* (Σύστημα Achenbach για Εμπειρικά Βασισμένη Αξιολόγηση). Επιμέλεια: Ρούσσου, Α. Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα.

Adelson, J., & McCoach, D. (2010). Measuring the mathematical attitudes of elementary students: the effects of a 4-point or 5-point Likert-type scale. *Educational and Psychological Measurement*, σσ. 70, 796–807.

Albrecht, B., Banaschewski, T., Brandeis, D., Heinrich, H., & Rothenberger, A. (2005). Response inhibition deficits in externalizing child psychiatric disorders: An ERP-study with the Stop-task. *Behav Brain Funct*, σ. 1:22.

Al-Omari, H., Al-Motlaq, M., & Al-Modallal, H. (2015). Knowledge of and attitude towards attention-deficit hyperactivity disorder among primary school teachers in Jordan. *Child Care in Practice*, σ. 21, 128–139.

Amen, D., Hanks, C., & Prunella, J. (2008). Preliminary evidence differentiating ADHD using brain SPECT imaging in older patients. *J Psychoactive Drugs*, σ. 40:139–146.

American Academy of Pediatrics, S. o.-D. (2015). *ADHD: Clinical Practice Guideline for the Diagnosis, Evaluation, and Treatment of Attention-Deficit/Hyperactivity Disorder in Children and Adolescents*. Ανάκτηση από doi:10.1542/peds.2011-2654

Anderson, D., Watt, S., & Noble, W. (2012). *Knowledge of attention deficit hyperactivity disorder(ADHD) andattitudes toward teaching children with ADHD: the role of teaching experience*. Ανάκτηση από Psychology in the schools: DOI: 10.1002/pits.21617

Atkinson, I. M., Robinson, J. A., & Shute, R. H. (1997). Between a rock and a hard place: An Australian perspective on education of children with ADHD. *Education and Child Psychology*, σσ. 14(1), 21–30.

Baddeley, A. (1992). Working memory. *Science*, σσ. 255, 556-559.

Baggerly, J., Ray, D., & Bratton, S. (2010). *Child-centered play therapy research: The evidence base for effective practice*. Ανάκτηση από <http://dx.doi.org/10.1002/9781118269626>

Ball, J., Tiernan, M., Janusz, J., & Furr, A. (1997). Sleep patterns among children with attention-deficit hyperactivity disorder: A reexamination of parent perceptions. *Journal of Pediatric Psychology*, σσ. 22:389–398.

Banaschewski, T., Brandeis, D., Heinrich, H., Albrecht, B., Brunner, E., & Rothenberger, A. (2003). Association of ADHD and conduct disorder – brain electrical evidence for the existence of a distinct subtype. *Child Psychol Psychiatry*, σσ. 44:356–376.

Banerjee, T., Middleton, F., & Faraone, S. (2007). Environmental risk factors for attention-deficit hyperactivity disorder. *Acta Paediatr*, σ. 96:1269–1274.

Barbaresi, W., Katusic, S., Colligan, R., Weaver, A., & Jacobsen, S. (2007). Longterm school outcomes for children with attentiondeficit/hyperactivity disorder:A population-based perspective. *Journal of Developmental and Behavioral Pediatrics*, σσ. 28, 265–273.

Barkley, R. A. (2014). *Attention-Deficit Hyperactivity Disorder.Fourth Edition.A Handbook for Diagnosis and Treatment*. New York: Guilford.

Barkley, R. (1998, September). Attention deficit hyperactivity -disorder. *Scientific America*, σσ. 66-71.

Barkley, R. (1990). *Attention deficit hyperactivity disorder: a hanbook for diagnosis and treatment*. New York : The Guilford Press.

Barkley, R. (2015). *Attention-deficit hyperactivity disorder: a handbook for diagnosis and treatment. 4th ed.* New York: Guilford.

Barkley, R. (1997). Towarda Boarder Definition of the Age of Onset Criterion for Attention Deficit Hyperactivity Disorder. *Journal of the American Academy for Child and Adolescent Psychiatry*, σσ. 1204-1210.

Barkley, R., Fischer, M., Edelbrock, C., & Smallish, L. (1990). The adolescent outcome of hyperactive children diagnosed by research criteria: I. An 8-year prospective follow-up study. *Journal of the American Academy of Child and Adolescent Psychiatry*, 29, 546-557.

Batzle, C., Weyandt, L., Janusis, G., & Deviatt, T. (2010). Potential impact of ADHD with stimulant medication label on teacher expectations. *Journal of Attention Disorders*, 14(2), 157–166.

Bekker, E., Overtoom, C., Kenemans, J., Kooil, J., DeNoord, I., Buitelaar, J., και συv. (2005). Stopping and changing in adults with ADHD. *Psychol Med*, 35:807–816.

Bekle, B. (2004). Knowledge and attitudes about Attention Deficit Hyperactivity Disorder(ADHD): A comparison between practicing teachers and undergraduate education students. *Journal of Attention Disorders*, 7(3), 151-161.

Braswell, L., & Bloomquist, M. L. (1991). *Cognitive- behavioral therapy with ADHDchildren: Child, family, and school interventions*. New York: Guilford.

Bratton, S., Ray, D., Rhine, T., & Jones, L. (2005). *The efficacy of play therapy with children: A meta-analytic review of treatment outcomes*. Ανάκτηση από <http://dx.doi.org/10.1037/0735-7028.36>

Ceci, S., & Tishman, J. (1984). Hyperactivity an incidental memory: Evidence for attentional. *Child Development*, 55, 2192–2203.

Conners, C., & Erhardt, D. (1998). Attention Deficit Hyperactivity Disorder in children and adolescents. *Comprehensive clinical psychology*, 487-525.

Dennis, T., Davis, M., Johnson, U., Brooks, H., & Humbi, A. (2008). Attention deficit hyperactivity disorder:parents' and professionals' perceptions. *Community Practitioner*, 81, 24–28.

Douglas, V., & Parry, P. (1994). Effects of reward and non-reward on frustration and attention in attention deficit disorder. *Journal of Abnormal Child Psychology*, 232-240.

Drigas, A., & Tourimpampa, A. (2014). *Processes and ICT Tools for ADHD Assessment, Intervention and Attention Training*. Ανάκτηση από <http://dx.doi.org/10.3991/ijet.v9i6.4001>

Dunlap, G., dePerczel, M., Clarke, S., Wilson, D., Wright, S., White, R., και συν. (1994). Choice making to promote adaptive behavior for students with emotional and behavioral challenges. *Journal of Applied Behavior Analysis*, σσ. 27, 505–518.

DuPaul, & Weyandt. (2011). ADHD in the classroom, effective intervention strategies. DOI q 10.1018/00405841.2011.534935 .

DuPaul, G., & Stoner, G. (2003). *ADHD in the*. New York : Guilford.

DuPaul, G., Guevremont, D., & Barkley, R. (1992). Behavioral treatment of attention deficit hyperactivity disorder in the classroom: The use of the Attention Training System. *Behavior Modification*, *Behavior Modification*, σσ. 16, 204–225.

DuPaul, J., Weyandt, L., & Janusis, G. (2011, January). *ADHD in the classroom: Effective Intervention Strategies*. Ανάκτηση από DOI: 10.1080/00405841.2011.534935

Durston, S. (2008). Converging methods in studying attention-deficit/ Hyperactivity disorder: What can we learn from neuroimaging and genetics? *Dev Psychopathol*, σ. 20:1133–1143.

Eagly, A., & Chaiken, S. (1993). *The psychology of attitudes*. Belmont, CA: Thomson.

Eagly, A., & Chaiken, S. (1998). *Attitude structure and function*. In D. T. Gilbert, S. T. Fiske, & G. Lindzey (Eds.), *handbook of social psychology*. Boston: McGraw Hill.

Eagly, A., & Chaiken, S. (1993). *The psychology of attitudes*. Belmont: Thomson.

Faraone, S., Biederman, J., Lehman, B., Spencer, T., Norman, D., Seidman, L., και συν. (1993). Intellectual performance and school failure in children with attention deficit hyperactivity disorder and in their siblings. *J Abnorm Psychol*, σσ. 102, 616–623.

Faraone, S., Doyle, A., & Knoerzer, J. (2001). Heritability of attentiondeficit/hyperactivity disorder. *Economics of Neuroscience*, σ. 3:54–57.

Faraone, S., Perlis, R., Doyle, A., Smoller, J., Goralnick, J., Holmgren, M., και άλλοι. (2005). Molecular genetics of attention-deficit/hyperactivity disorder. *Biol Psychiatry*, σ. 57:1313–1323.

Fassbender, c., Schweitzer, J., Cortes, C., Tagamets, M., Windsor, T., Reeves, G., et al. (2011, 11 10). *Working Memory in Attention Deficit/Hyperactivity Disorder is Characterized by a Lack of Specialization of Brain Function*. Retrieved from doi:10.1371/journal.pone.0027240.

Fazio, R., & Zanna, M. (1981). Direct experience and attitude-behavior consistency. *Advances in experimental social psychology*, σσ. 14, 161–202.

Geary, D., Hoard, M., Byrd-Craven, J., & DeSoto, ., M. (2004). Strategy choices in simple and complex addition: Contributions of working memory and counting knowledge for children with mathematical disability. *Journal of experimental Child Psychology*, 88, 121-151.

Ghanizadeh, A., Bahredar, M., & Moeini, S. (2006). Knowledge and attitudes towards attention deficit hyperactivity disorder among elementary school teachers. *Patient Education and Counseling*, σσ. 63, 84–88.

Ghanizadeh, A., Bahredar, M., & Moeini, S. (2006). Knowledge and attitudes towards attention deficit hyperactivity disorder among elementary school teachers. *Patient Education and Counseling*, σσ. 63, 84–88.

Gillberg, C., Gillberg, I., Rasmussen, P., Kadesjö, B., & Et.al. (2004). Co-existing disorders in ADHD—implications for diagnosis and intervention. *Eur Child Adolesc Psychiatry*, σσ. 13:80–92.

Glass, C., & Wegae, K. (2000). Teacher perceptions of the incidence and management of attention deficit hyperactivity disorder. *Education Week*, σσ. 121,412-42-.

Greene, R. W. (1995). Students with ADHD in school classrooms: Teacher factors related to compatibility, assessment and.

Greene, R., Ollendick, T., & Prinz, R. (1996). *Students with Attention-Deficit Hyperactivity Disorder and their teachers: Implications of a goodness-of-fit perspective*. New York : Plenum Press .

Grodzinsky, G., & Diamond, R. (1992). Frontal lobe functioning in boys with attention deficit. *Developmental Neuropsychology*, σσ. 8, 427–445.

Gureasko-Moore, S., DuPaul, G., & White, G. (2007). Self-management of classroom preparedness and homework: Effects on school functioning of adolescents with attention-deficit/hyperactivity disorder. *School Psychology Review*, σσ. 36, 647–664.

Hinshaw, S. (1994). *Attention deficit and hyperactivity in children*. Sage: Thousand Oaks.

Hinshaw, S. (2002). Preadolescent girls with attention-deficit/hyperactivity disorder: Background characteristics, comorbidity, cognitive and social functioning, and parenting practices. *Journal of Consulting and Clinical Psychology*, σσ. 70, 1086–98.

Hoog, M.A., & Vaughan. (2010). *ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ*. Θεσσαλονίκη: Gutenberg.

Jensen, P., Martin, D., & Cantwell, D. (1997). Comorbidity in ADHD: implications for research, practice, and DSM-V. *J Am Acad Child Adolesc Psychiatry*, σσ. 36:1065–1079.

Kaplan, H., & Sadock, B. (1991). *Synopsis of Psychiatry(6th ed.)*. Baltimore,U.S.A.: Williams and Williams.

Kasten, E. F., Coury, D. L., & Heron, T. E. (1992). Educators' knowledge and attitudes regarding stimulants in the treatment of attention deficit hyperactivity disorder. *Developmental and Behavioral Pediatrics*, σσ. 13(3), 215–219.

Kern, A., Amod, Z., Seabi, J., Vorster, A., & Tchounwou, P. (2015). South African foundation phase teachers' perceptions of ADHD at private and public schools. *International Journal of Environmental Research and Public Health*, σσ. 12, 3042–3059.

Kokkalia, G., & Drigas, A. (n.d.). *Working Memory and ADHD in Preschool Education. The Role of ICT'S as a Diagnostic and Intervention Tool: An Overview*. Ανάκτηση από Working Memory and

ADHD in Preschool Education. The Role of ICT'S as a Diagnostic and Intervention Tool: An Overview: <http://dx.doi.org/10.3991/ijet.v10i5.4359>

Kos, J. M., Richdale, A. L., & Hay, D. A. (2006). Children with attention deficit hyperactivity disorder and their teachers: A review of the literature. *International Journal of Disability, Development and education*, 53(2), 147-160.

Kos, J. M., Richdale, A. L., & Hay, D. A. (2006). Children with attention deficit hyperactivity disorder and their teachers: A review of the literature. International Journal of Disability. *Development and Education*, 53(2), 147–160.

Kos, J. (2008). *What do Primary School Teachers Know, Think and Intent to Do About ADHD?* Australian Council for Educational Research.

Kos, J., Richdale, A., & Jackson, M. (2004). Knowledge of attention deficit/hyperactivity disorder: A comparison of in-service and pre-service teachers. *Psychology in the Schools*, 41, 517-526.

Koziol, L., & Stout, C. (1992). Use of verbal fluency measure in understanding and evaluating. *Perceptual and Motor Skills*, 75, 1187–1192.

Krause, K., Dresel, S., Krause, J., Kung, H., Tatsch, K., & Ackenheil, M. (2002). Stimulant-like action of nicotine on striatal dopamine transporter in the brain of adults with attention deficit hyperactivity disorder. *Int J Neuropsychopharmacol*, 5:111–113.

Krosnick, ., J., & Petty, R. (1995). *Attitude strength: An overview*. In R. E. Petty & J. A. Krosnick (Eds.), *Attitude strength: Antecedents and consequences*. Mahwah: Erlbaum Associates.

Landreth, G. (2012). *Play therapy: The art of the relationship* (2nd ed.). New York: Brunner-Routledge.

Larsson, J., Larsson, H., & Lichtenstein, P. (2004). Genetic and environmental contributions to stability and change of ADHD symptoms between 8 and 13 years of age: A longitudinal twin study. *J Am Acad Child Adolesc Psychiatry*, 43:1267–1275.

Lo-Castro, A., D'Agati, E., & Curatolo, P. (2011). ADHD and genetic syndromes. *Brain & Development*, σσ. 456-461.

Maio, G., & Haddock, G. (2004). Theories of attitude: Creating a witches brew. In G. Haddock & G. R. Maio (Eds.), *Contemporary perspectives on the psychology of attitudes*. New York: Psychology Press , 425–453.

McClelland, M., Cameron, C., Connor, C., Farris, C., Jewkes, A., & Morrison, F. (2007). Links between behavioural regulation and preschoolers' literacy, vocabulary, and math skills. *Developmental Psychology*, σσ. 43, 947–959.

McLean, A., Dowson, J., Toone, B., Young, S., Bazanis, T., & Et.al. (2004). Characteristic neurocognitive profile associated with adult attention-deficit/hyperactivity disorder. *Psychol Med*, σ. 34:681–692.

Mielberger, S., Biederman, J., Faraone, S., Chen, L., & Jones, J. (1997). Further evidence of an association between attention-deficit/hyperactivity disorder and cigarette smoking. Findings from a highrisk sample of siblings. *Am J Addict* , σ. 6:205–217.

Miller, C. (2012). *The facts on ADHD medications*. Ανάκτηση από Child Mind Institute: <http://www.childmind.org/en/posts/articles/2012-4-16-facts-adhd-medications>

Moldavsky, M., Pass, S., & Sayal, K. (2014). *Primary school teachers' attitudes about children with attention deficit/hyperactivity disorder and the role of pharmacological treatment*. Ανάκτηση από DOI: 10.1177/1359104513485083

Mosholder, A., Gelperin, K., Hammad, T., Phelan, K., & Johann-Liang, R. (2009). Hallucinations and other psychotic symptoms associated with the use of attention-deficit/hyperactivity disorder drugs in children. *Pediatrics* , σσ. 123(2):611–616.

Mulholland, S. (2016). ADHD-specific knowledge and attitudes of teachers (ASKAT): Development and validation of a new research instrument. *International Journal of Educational Research* , σσ. 109–116.

Murphy, K., & Barkley, R. (1996). Attention deficit hyperactivity disorder adults: comorbidities and adaptive impairments. *Compr Psychiatry*, σσ. 37:393–401.

Neuhaus, C. (1998). *Das hyperaktive Kind und seine Probleme*. Germany: Urania-Ravensburger.

Nigg, J. (2001). Is ADHD a disinhibitory disorder? *Psychological Bulletin*, σσ. 127(5), 571–598.

Ohan, J. L., Cormier, N., Hepp, S. L., Visser, T. A., & Strain, M. C. (2008). Does knowledge about attention deficit/hyperactivity disorder impact teachers' reported behaviors and perceptions? *School Psychology Quarterly*, σσ. 23(3), 436–449.

Polanczyk, G., de Lima, M., Horta, B., Biederman, J., & Rohde, L. (2007). The worldwide prevalence of ADHD: A systematic review and metaregression analysis. *The American Journal of Psychiatry*, σσ. 164(6), 942–948.

Purdie, N., Hattie, J., & Annemarie Carroll, A. (2002). A Review of the research on interventions for Attention Deficit Hyperactivity Disorder: What Works Best? *Review of Educational Research*, σσ. 72(1), 61–9.

Reid, R., Trout, A., & Schartz, M. (2005). Self-regulation interventions for children with attention deficit/hyperactivity disorder. *Exceptional Children*, σσ. 71, 361–377.

Robinson, A., Simpson, C., & Hott, B. (2017). *The Effects of Child-Centered Play Therapy on the Behavioral Performance of Three First Grade Students With ADHD*. Ανάκτηση από International Journal of Play Therapy: <http://dx.doi.org/10.1037/pla0000047>

Roodenrys, S., Koloski, N., & Greinger, J. (2001). Working memory function in attention deficit hyperactivity disordered and reading disabled children. *British Journal of Developmental Psychology*, σσ. 19, 325–337.

Rothbart, M., & Posner, M. (2006). *Temperament, attention, and developmental psychopathology*. New York: D. Cicchetti & D. Cohen (Eds.), *Developmental psychopathology*: Vol. 2. *Developmental Neuroscience*.

Rutter, M., Kim-Cohen, G., & Maughan, B. (2006). Continuities and discontinuities in psychopathology between childhood and adult life. *J Child Psychol Psychiatry*, 47:276–295.

Salmelainen, P. (2002). *Trends in the prescribing of stimulant medication for the treatment of attention deficit hyperactivity disorder in children and adolescents in NSW*. Canberra: NSW Department of Health.

Sandberg, S., Day, R., & Trot, G. (1996). Clinical aspects, Im S Sanber (ed.) Hyperactivity disorders of childhood. *Cambridge University Press*, 69-110.

Schweizer, K., & Moosbrugger, H. (2004, 07 27). Attention and working memory as predictors of intelligence. *Intelligence*, σσ. 329-347.

Seidman, L., Valera, E., & Bush, G. (2004). Brain function and structure in adults with attention-deficit/hyperactivity disorder. *Psychiatr Clin North Am*, σ. 27:323–347.

Seidman, L., Valera, E., & Makris, N. (2005). Structural brain imaging of attention-deficit/hyperactivity disorder. *Biol Psychiatry*, σ. 57:1263–1272.

Sherman, J., Rasmussen, C., & Baydala, L. (2008). The impact of teacher factors on achievement and behavioural outcomes of children with attention deficit/hyperactivity disorder (ADHD): A review of the literature,. *Educational Research*, σσ. 50(4), 347–360.

Snider, E., Busch, T., & Arrowood, L. (2003). Teacher knowledge of stimulant medication and ADHD. *Remedial and Special Education*, σσ. 24(1), 46–57.

Society, P. B. (1996). *Attention Deficit Hyperactivity Disorder (ADHD): A psychological Response to an evolvng concept*. Leicester: BPS.

Sonuga-Barke, E., Taylor, E., & Hepinstall, E. (1992). Hyperactivity and delay aversion: II The effect of self versus externally imposed stimulus presentation periods on memory. *Journal of Child Psychology and Psychiatry*, σσ. 33, 399–409.

Spodak, R., & Stefano, K. (2011). *Take control of ADHD: The ultimate guide for teens with ADHD*. Texas: Prufrock Press.

Stevens, S., Sonuga-Barke, E., Kreppner, J., Beckett, C., Castle, J., Colvert, E., και άλλοι. (2008). Inattention/overactivity following early severe institutional deprivation: Presentation and associations in early adolescence. *J Abnorm Child Psychol*, σ. 36:385–398.

Stringer, E. (2007). *Action Research*. London: Sage Publications.

Stroh, J., Frankenberger, W., Cornell-Swanson, L. V., Wood, C., & Pahl, S. (2008). The use of stimulant medication and behavioral interventions for the treatment of attention deficit hyperactivity disorder: A survey of parents' knowledge, attitudes, and experiences. *Journal of Child and Family Studies*, σ. 17, 385–401.

Suskauer, S., Simmonds, D., Fotedar, S., Blankner, J., Pekar, J., Denckla, M., και άλλοι. (2008). Functional magnetic resonance imaging evidence for abnormalities in response selection in attention deficit hyperactivity disorder: Differences in activation associated with response inhibition but not habitual motor response. *J Cogn Neurosci*, σ. 20:478–493.

Swanson, J., Castellanos, F., Murias, M., La Hoste, G., & Kennedy, J. (1998). Cognitive neuroscience of attention deficit hyperactivity disorder and hyperkinetic disorder. *Current Opinion in Neurobiology*, σ. 8, 263-271.

Swanson, J., Elliott, G., Greenhill, L., & Et.al. (2007). Effects of stimulant medication on growth rates across 3 years in the MTA follow-up. *J Am Acad Child Adolesc Psychiatry*, σ. 46(8):1015–1027.

Szatmari, P., Bremner, J. R., & Nagy, J. (1989). Asperger's syndrome: A review of clinical features. *Canadian Journal of Psychiatry*, σ. 34, 554-560.

Thapar, A., Rice, F., Hay, D., Boivin, J., Langley, K., Van Den Bree, M., et al. (2009). Prenatal smoking might not cause attention-deficit/hyperactivity disorder: Evidence from a novel design. *Biol Psychiatry*, p. 66:722–727.

Thompson, M., Zanna, M., & Griffin, D. (1995). Let's not be indifferent about (attitudinal) ambivalence. In R. E.Petty & J. A. Krosnick (Eds.), Attitude strength: Antecedents and consequences. Mahwah, NJ: Lawrence Erlbaum Associates , 361-386.

Vereb, R. L., & DiPerna, J. C. (2004). Research brief:Teachers' knowledge of ADHD, treatment for ADHD, and treatment acceptability: An initial investigation. *School Psychology Review*, 33, 421–428. , σσ. 33, 421–428.

Vereb, R. L., & DiPerna, J. C. (2004). Teachers' knowledge of ADHD, treatments for ADHD, and treatment acceptability: An initial investigation. *School Psychology Review* , σσ. 33(3), 421–428.

Volkow, N., Wang, G., Kollins, S., Wigal, T., Newcorn, J., Telang, F., και συν. (2009). Evaluating dopamine reward pathway in ADHD: Clinical implications. *JAMA* , σ. 302:1084–1091.

Westwood, P. (1996). Teachers' beliefs. *Australian Journal of Learning Disabilities* 1 , σ. 2.

Westwood, P. (1996). Teachers' beliefs. *Australian Journal of Learning Disorders* , σσ. 1(2), 2.

Zametkin, A., Nordahl, T., Gross, M., King, A., Semple, W., Rumsey, J., και συν. (1990). Cerebral glucose metabolism in adults with hyperactivity of childhood onset. *N Engl J Med* , σ. 323:1361–1366.

Αλεξίου, Π. (2010). Γνώσεις εκπαιδευτικών πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας. Αθήνα: Πτυχιακή Εργασία. Τμήμα Οικιακής Οικονομίας και Οικολογίας. Χαροκόπειο Πανεπιστήμιο.

Αντωνοπούλου, Α., Σταμπολίζη, Α., & Κουβαβά, Σ. (2010). Γνώσεις Δασκάλων σχετικά με την Διαταραχή Ελλειμματικής Προσοχής/Υπερκινητικότητα(ΔΕΠ-Υ). *Επιθεώρηση εκπαιδευτικών θεμάτων* , σσ. 163-180.

Βόργολη, Λ., & Γαλάνη, Μ. (2006). *Η διάγωση της διάσπασης προσοχής. Πρακτικός οδηγός.* Αθήνα : Καστανιώτη.

Γκανιάτσου, Λ., Μαυρογιαννάκη, Ε., Παπαηλιού, Χ., & Πολυχρονοπούλου, Σ. (2016). Αντιλήψεις των δασκάλων σχετικά με τις αιτίες,. Ανάκτηση από <http://dx.doi.org/10.12681/edusc.950>

Γκαραγκούνη-Αραίου, Φ., Σολομωνίδου, Χ., & Ζαφειροπούλου, Μ. (2003). Απόψεις και στάσεις εκπαιδευτικών για την αντιμετώπιση παιδιών με στοιχεία διάσπασης προσοχής 'η/και με υπερκινητικότητα. *Εκπαιδευτική Επιθεώρηση* .

Δαλιανά, Ν., & Αντωνίου, Α.-Σ. (2015). *Τρόποι αντίληψης και στρατηγικές διαχείρισης του χρόνου*. Ανάκτηση από DOI: <http://dx.doi.org/10.12681/edusc.208>

Δημάκος, Κ. (2007). *Τι γνωρίζουν και τι νομίζουν πως γνωρίζουν οι εκπαιδευτικοί για την Διαταραχή Ελλειμματικής Προσοχής/Υπερκινητικότητα(ΔΕΠ-Υ)*. Patras(Univercity): Department of elementary education.

Ζαφειροπούλου, Λ. Μ. (2000). Η θεραπευτική αντιμετώπιση της υπερκινητικότητας. Στο Α. Κ.-Α. Μπεζεβέγκη, . Θέματα επιμόρφωσης και ευαισθητοποίησης στελεχών ψυχικής υγείας παιδιών και εφήβων (σσ. 169-180). Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα.

Κάκουρος, Ε. (1998). Η έκβαση των Ειδικών Μαθησιακών Δυσκολιών στην Εφηβεία. *Αρχεία Ψυχολογικής Ψυχιατρικής Ενηλίκου και Παιδιού (Ψ.Ψ.Ε.Π.)*. Τόμ. 5, Νο 3 , σσ. 89-91.

Κάκουρος, Ε., & Μανιαδάκη, Κ. (2008). *Διαταραχή ελλειμματικής προσοχής- Υπερκινητικότητα*. Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα.

Κάκουρος, Ε., & Μανιαδάκη, Κ. (2000). *Διαταραχή ελλειμματικής προσοχής-υπερκινητικότητα(ΔΕΠ-Υ)*. Αθήνα : Ελληνικά Γράμματα.

Κάκουρος, Ε., & Μανιαδάκη, Κ. (2002). Το σύνδρομο της ΔΕΠ-Υ και η επίδρασή του στη σχολική επίδοση και στη συμπεριφορά των παιδιών. *Νέα Παιδεία* , σσ. 101, 152-166.

Κάκουρος, Ε., Παπαηλίου, Χ., & Μπαδικιάν, Μ. (2006). Οι αντιλήψεις των εκπαιδευτικών για τα παιδιά προσχολικής ηλικίας με Διαταραχή Ελλειμματικής Προσοχής- Υπερκινητικότητας(ΔΕΠ-Υ). *Παιδαγωγική Επιθεώρηση* , σσ. 41,117-130.

Καλαντζή-Αζίζη, Α., & Καραδήμας, Ε. (2004). *Διάσπαση προσοχής και αδυναμία ελέγχου των παρορμήσεων: Από τον απρόσεκτο μαθητή ως τη διαταραχή ελλειμματικής προσοχής-υπερκινητικότητα*. Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα.

Καλατζή -Αζίζη, Α., & Ζαφειροπούλου, Μ. (2004). *Ποσαρμογή στο σχολείο.Πρόληψη και αντιμετώπιση μαθησιακών δυσκολιών*. Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα.

Καραγρηγορίου, Ε. (2003). *Γνώσεις, στάσεις και αντιλήψεις των νηπιαγωγών για τα παιδιά προσχολικής ηλικίας με Διαταραχή Ελλειμματικής Προσοχής/Υπερκινητικότητας(ΔΕΠ-Υ)*. Παιδαγωγικό Τμήμα Προσχολικής Ηλικίας: Αδημοσίευτη πτυχιακή εργασία. Πανεπιστήμιο Κρήτης.

Καραμπατζάκη, & Ζ. (2017). *Πρόγραμμα παρέμβασης για μαθητές με μαθησιακές δυσκολίες*. Αθήνα: Σημειώσεις στο ΠΜΣ: ΕΞΕΙΔΙΚΕΥΣΗ ΣΤΙΣ ΤΠΕ ΚΑΙ ΕΙΔΙΚΗ ΑΓΩΓΗ-ΨΥΧΟΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗ ΤΗΣ ΕΝΤΑΞΗΣ.

Καραμπατζάκη-Δημητρίου, Ζ. (2010). *Θέματα Ειδικής Αγωγής και Εκπαίδευσης*. Αθήνα: Πάραλος.

Κολιάδης, Ε. (2002). *Γνωστική Ψυχολογία Γνωστική Νευροεπιστήμη και Εκπαίδευτική Πράξη*. Αθήνα.

Κόρπα, Τ. (2015). *Ειδικό εκπαιδευτικό υλικό σχολικής ετοιμότητας για μαθητές με προβλήματα προσοχής και συγκέντρωσης ΕΠΙΤΕΛΩ*. Αθήνα: ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ.

Κουμούλα, Α. (2012). Η εξέλιξη της διαταραχής ελλειμματικής προσοχής (ΔΕΠ-Υ) στο χρόνο. (σσ. 49-59). Αθήνα: Ψυχιατρική23, ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι.

Λαζαράτου, Ε., & Αναγνωστόπουλος, Δ. (2001). *Διαταραχή Ελλειμματικής Προσοχής-Υπερκινητικότητα*. Αθήνα: Εκδόσεις Καστανιώτη.

Μιχαλιάδου, Α., & Τσιατσούλη, Δ. (2012). Μελέτη περίπτωσης μαθήτριας της Β' Δημοτικού με διάγνωση Διαταραχής Ελλειμματικής Προσοχής-Υπερκινητικότητας (ΔΕΠ-Υ). Αθήνα: 60 Πανελλήνιο Συνέδριο.

Μιχαλιάδου, Α. (2011). *Γνώσεις- Αντιλήψεις- Στάσεις εκπαιδευτικών Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης για μαθητές με ΔΕΠ-Υ: Συμβουλευτική Προσέγγιση*. Αθήνα: Διπλωματική εργασία, Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα Ειδίκευσης στη Λογοθεραπεία- Συμβουλευτική.

Μπεζεβέγκης, Η. (1989). *Εξελικτική ψυχοπαθολογία (Τόμ. Α')*. Αθήνα: Εκδόσεις Πανεπιστημίου Αθηνών.

Μπόντη, Ε. (2016). Διαταραχή ελλειμματικής προσοχής με ή χωρίς υπερικινητικότητα(ΔΕΠ-Υ). Στο *Εγχειρίδιο Κλινικής Εκπαίδευσης στην Ψυχική Υγεία, Α' Πανεπιστημιακή Ψυχιατρική Κλινική, ΓΝΘ 'Παπαγεωργίου'* (σσ. 391-392). Θεσσαλονικη : University Studio Press.

Νικολαου, Ο. (2016). *ΔΕΠΥ και Συμβουλευτική γονέων*. Ανάκτηση από <http://dx.doi.org/10.12681/edusc.991>

Παντελιάδου, Σ. (2011). *Μαθησιακές Δυσκολίες και Εκπαιδευτική Πράξη Τι & Γιατί*. Αθήνα: Πεδίο.

Παπαγεωργίου, Β. (2005). *Ψυχιατρική παιδιών και εφήβων*. Θεσσαλονίκη: Εκδόσεις επιστημονικών βιβλίων.

Παπαδάτος. (2010). *Ψυχικές διαταραχές και μαθησιακές δυσκολίες παιδιών και εφήβων*. Αθήνα: Gutenberg.

Σάλμοντ, Ε., & Πουλίδα, Σ. (2016). *Διαταραχή Ελλειμματικής Προσοχής –Υπερκινητικότητα: Πρόγραμμα παρέμβασης στη συμπεριφορά σε μαθητή με ΔΕΠ-Υ*. Ανάκτηση από <http://dx.doi.org/10.12681/edusc.1001>

Χατζηαγοράκης, Δ. (2015). *Γνώσεις Εκπαιδευτικών Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης για τη Διαταραχή Ελλειμματικής Προσοχής-Υπερκινητικότητας στο Δημοτικό Σχολείο*. Σέρρες: Μεταπτυχιακή Διατριβή για τοεταπτυχιακό Προγράμμα «Κινησιολογία».